

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในการพัฒนาทักษะภาษาจีนของนักเรียนห้องเรียนภาษาจีน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม

ณัฐชยา อนุ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในรายวิชาภาษาจีนของนักเรียนห้องเรียนภาษาจีน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้องเรียนภาษาจีน โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ T-test dependent

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาจีนของนักเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.70

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้เชิงรุก , การพัฒนาทักษะภาษาจีน , นักเรียนห้องเรียนภาษาจีน

¹ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

อีเมลล์ natchaya.an.58@ubu.ac.th

**Active learning management in developing Chinese language skills of students
in the Chinese language classroom, Mathayom 5, Uthen Phatthana School,
Nakhon Phanom Province**

Natchaya Anu¹

Abstract

This research aimed to 1) compare the achievement before and after learning management with the active learning management model in the Chinese language of Mathayom 5 students in Chinese language classrooms at Uthen Phatthana School, Nakhon Phanom Province, and 2) study the satisfaction of students after learning management with the active learning management model. The sample group used in the study was Mathayom 5 students in Chinese language classrooms at Uthen Phatthana School, Nakhon Phanom Province, Semester 1, Academic Year 2024, totaling 30 people. The instruments used in the study were the learning management plan with the active learning management model, the achievement test before and after learning, and the satisfaction assessment form. The statistics used for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test (Dependent). Students' achievement in the Chinese language after learning management with the active learning management model was significantly higher than before learning management at the .05 level. Students' satisfaction with the active learning management model was high, with the mean at 4.14 and the standard deviation at 0.70.

Keywords: Active learning management, Chinese language skills development, Chinese language classroom students

¹ Students of the Diploma in Teaching Profession Program, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

Email: natchaya.an.58@ubu.ac.th

บทนำ

ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนในระดับอนุบาลประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย ก็มีรูปแบบที่แตกต่างกัน อีกทั้งในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมีรูปแบบและเทคนิคการสอนที่แตกต่างและหลากหลาย ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องเลือกรูปแบบหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาในระดับนั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติที่ดีต่อการเรียน

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 4 ระบุว่า ในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Office of the National Education Commission, 1999).

ในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้รับความสนใจจากนักวิชาการอย่างแพร่หลาย ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ Dewey (1938) ระบุว่า “Learning by Doing การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจากการกระทำ” Khemmani (2011) ระบุว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ Phoyen (2021) ระบุว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องลดบทบาทของผู้สอน แต่เพิ่มบทบาทของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้คิดในสิ่งที่ทำลงไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนโดยผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูด้วยการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จากนั้นก็สร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสิ่งที่ได้ลงมือทำนั้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก นับว่าเป็นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ตลอดจนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลိုใฝ่เรียนตามไปด้วย

ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนในรายวิชาภาษาจีนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นห้องเรียนภาษาจีน พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น มักจะพบอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ เนื่องจาก ธรรมชาติของภาษาจีนเป็นภาษาที่ยากต่อการเรียนมากที่สุดในโลก (Mahidol University International College, 2022) หากใช้รูปแบบในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเดิม ๆ โดยยึดครูเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ใน

การเรียนรู้ ขาดการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และเกิดเจตเจตคติที่ไม่ดีต่อภาษาจีน อีกทั้ง ยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว อีกทั้ง ในการเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เนื่องจาก 4 ทักษะนี้ เป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ทางด้านภาษา (Janmai, Chen, Mattayasuwana, Kim, & Mattayasuwana, 2024) และเป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยส่งเสริมทักษะด้านอื่น ๆ และในการเรียนภาษาจีนนั้น ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะข้างต้น เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันและต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกค่อนข้างมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำด้วยตนเอง และเรียนรู้การทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาจีนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในรายวิชาภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อศึกษาค่าความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจ ตั้งแต่ 3.5-4.4

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 90 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้องเรียนภาษาจีน โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้และวิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีแนวทางการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (Ministry of Education, 2008) และได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยแบ่งออกเป็น 5 แผนการเรียนรู้ ซึ่งใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 15 คาบเรียน จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อาหาร (食品)

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เสื้อผ้า (服装)

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เวลา (时间)

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วัน เดือน ปี (日期)

แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ชีวิตประจำวัน (日常生活)

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้ผ่านการตรวจสอบค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่างได้

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ ผ่านการตรวจสอบค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ค่าเฉลี่ยความยากง่าย = 0.54 ค่าเฉลี่ยอำนาจจำแนก = 0.61 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ = 0.82 ซึ่งผ่านเกณฑ์ และสามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 12 ข้อ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ซึ่งในแต่ละระดับกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) ได้ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
คะแนนที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจสามารถแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย
ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.50 – 1.49 หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ซึ่งแบบประเมินความพึงพอใจผ่านการตรวจสอบค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 สามารถนำไปใช้ในการประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับกลุ่มตัวอย่างได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แผนการวิจัยแบบ (One Group Pretest – Posttest Design) โดยการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลมี 6 ขั้นตอนดังนี้

1. ครูแนะนำและอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมและบทบาทของนักเรียนและครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
4. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครบ 15 คาบเรียนแล้ว ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
5. ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจหลังที่นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
6. นำผลคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทดสอบสมมุติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ T-test dependent และวิเคราะห์หาค่าทางสถิติความพึง

พอใจของนักเรียนหลังจากได้รับการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในรายวิชาภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้องเรียนภาษาจีน โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้องเรียนภาษาจีน โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 15 คาบเรียน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็น ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นระยะเวลา 15 คาบเรียน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน 50 ข้อ มีนักเรียนที่ได้รับการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น 30 คน โดยการใช้ สถิติ T-test dependent ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	t-test	sig
ก่อนเรียน	30	50	17.53	5.00	37.23	0.00
หลังเรียน	30	50	36.40	7.13		

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ ($\bar{x}=17.53$, S.D.=5.00) คะแนนหลังเรียนเท่ากับ ($\bar{x}=36.4$, S.D.=7.13) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

รายการประเมิน	ค่าความพึงพอใจ		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ
ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการฟัง	4.	0.01	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูด	3.73	0.69	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่าน	4.07	0.74	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการเขียน	3.90	0.80	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำคำศัพท์ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น	4.23	0.68	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจไวยากรณ์ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น	4.2	0.61	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมจีนได้ดียิ่งขึ้น	4.2	0.61	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น	4.3	0.55	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น	3.87	0.82	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการแก้ปัญหา	4.3	0.53	มาก
ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.53	0.57	มากที่สุด
ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.3	0.66	มาก
ผลเฉลี่ยรวม	4.14	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.14$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.70) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาผลประเมินความพึงพอใจรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนความพึงพอใจมากที่สุดต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ค่าผลประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.53$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.57) ส่วนข้อที่คะแนนความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูด ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.73$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.69)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียน ($\bar{x}=36.4$, S.D.=7.13) สูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน ($\bar{x}=17.53$, S.D.=5.00) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิดการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ

“ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียน มีโอกาสลงมือทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว เน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียน ประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน และมีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ลดบทบาทผู้สอน เพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แลกเปลี่ยนความคิด การแสดงบทบาทสมมติ สาธิต ทำกิจกรรมกลุ่ม เรียนรู้ผ่านเกม และสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อมือ และสื่อออนไลน์ โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Nilkam (2019) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลาย มาใช้ออกแบบแผน การจัดการเรียนรู้และกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน อีกทั้ง สอดคล้องกับ Janmai, et al. (2024) การเรียนรู้ภาษาจีนในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก จะเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยการทำกิจกรรมด้วยตัวผู้เรียน เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

2. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.14$) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.70) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาผลประเมินความพึงพอใจรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนความพึงพอใจมากที่สุดต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ค่าผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.53$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.57) เนื่องจาก ในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในรายวิชาภาษาจีนของนักเรียนห้องเรียนภาษาจีน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ได้ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเป็นคู่ และกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกัน ได้ทำงานร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนได้มองเห็นและเข้าใจถึงความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสถาน (Field Theory) ของ Kurt Lewin (1974) อ้างโดย Yang, Sittivised & Udomwong (2020) ที่ระบุว่า สมาชิกภายในกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากัน และพยายามช่วยกันทำงานก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และทำให้เกิดพลังที่จะทำให้การทำงานกลุ่มเป็นไปด้วยดี

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ยังทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ ภายในกลุ่มและภายในชั้นเรียน

ร่วมกัน มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นได้ โดยปราศจากการตัดสิน รู้จักให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory) ของ Bales Homans และ Whyte อ้างโดย Department of Mental Health (1996) มีแนวคิด ที่สำคัญคือ กลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์โดยการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งจะเป็นปฏิสัมพันธ์ทุก ๆ ด้าน เช่น ร่างกาย วาจา จิตใจ ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผ่านมามีปฏิสัมพันธ์นี้ก่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึก ส่วนข้อที่คะแนนความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูด ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.73$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.69) ถึงแม้ว่าในการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีน แต่เมื่อผู้เรียนจะต้องแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้เรียนมักจะเงินอาย ขาดความมั่นใจที่จะพูดบทสนทนาภาษาจีน เกิดความกังวลว่าตนเองจะพูดผิด เนื่องจาก จำบทสนทนาไม่ได้เกิดความสับสนระหว่างไวยากรณ์ภาษาไทยและภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongthaengyai & Kao-ien (2023) ปัญหาในการพูดภาษาจีนของนักศึกษาเกิดจาก 1) ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะและสระไม่ถูกต้อง 2) ปัญหาคลังคำศัพท์ที่ใช้ในการสื่อสารไม่เพียงพอ 3) ปัญหาการเรียบเรียงประโยคภาษาจีนตามไวยากรณ์ภาษาไทย 4) ปัญหาการใช้เวลาในการเรียบเรียงประโยคภาษาจีนนาน ดังนั้นในอนาคตครูผู้สอนจำเป็นต้องแสวงหาเทคนิคหรือรูปแบบการสอนที่จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาและส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้และต่อยอดการประกอบอาชีพในอนาคต

ข้อเสนอแนะหรือการนำไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในวิชาภาษาจีนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาและนำเอาเทคนิคการสอนรูปแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อค้นหาเทคนิคที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นหลัก มีการทำกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลาย และมีส่วนช่วยให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ได้ง่าย อีกทั้ง ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ควรมีการนำเอารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- Department of Mental Health. (1996). *Interaction theory*. Bangkok: Department of Mental Health, Ministry of Public Health. (in Thai).
- Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. New York, NY: Macmillan.
- Janmai, M., Chen, X., Mattayasuwan, P., Kim, T., & Mattayasuwan, H. (2024). The Process of Organizing Chinese Language Teaching for Communication with Active Learning Techniques. *Aksaraphon Journal*, 5(1), 113-130. (In Thai).
- Khemmani, T. (2011). *Science of teaching: Body of knowledge for effective learning process management*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai).
- Likert, R. (1967). *The method of constructing and attitude scale*. New York: Wiley & Son.
- Mahidol University International College. (2022) *MUIC reveals 'the hardest languages to learn in the world': Being able to speak and communicate well opens up more career opportunities*. Retrieved 31 January 2025, from <https://muic.mahidol.ac.th/thai/muic-%E0%B8%9E%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87/>. (In Thai).
- Ministry of Education. (2008). *Indicators and Chinese language learning contents according to the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008), Foreign Languages Learning Area*. Retrieved 15 January 2025, from <http://www.teacher.in.th/wp-content/uploads/2018/01/ChineseLanguage.pdf>. (in Thai).
- Nilkarn, P. (2019). *Active Learning guidelines: Active learning supervision project using coaching and mentoring processes*. Retrieved 2 February 2025, from <https://www.sesalpglpn.go.th/wp-content/uploads/2019/12/book10-62.pdf>. (In Thai).
- Office of the National Education Commission. (1999). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and the amended (No. 2) B.E. 2545 (2002)*. Bangkok: Office of the Prime Minister. (in Thai).
- Phoyen, K. (2021). Active Learning : Learning satisfy Education in 21stcentury. *Journal of Education*, 19(1), 11-28. (In Thai).
- Thongthaengyai, P., & Kao-ien, A. (2023). The Study of Problems and Needs to Enhance Undergraduates Chinese Speaking Ability. *Journal of Education*, 21(1), 265-277. (In Thai).

วารสารการอ่าน สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย
ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2568)

Yang, Q., Sittivised, S., & Udomwong, T. (2020). The Instructional Outcome on MAPS Teaching Model in Chinese Language Course of Matthayomsuksa 6 Students in Chiang Rai Provincial Organization Administration School. *Academic Journal of Social Sciences*, 13(1), 195-205. (In Thai).